

Ed.

854. Nefndarálit

um frv. til 1. um breyt. á 1. nr. 68 12. apríl 1945, um atvinnu við siglingar á íslenzkum skipum.

Frá minni hl. sjávarútvegsnefndar.

Nefndin gat ekki orðið sammála um afgreiðslu málsins. Meiri hlutinn (IngP, StgrA og EE) vildi samþykkja frv. óbreytt, en einstakir nm. eru þó óbundnir um brtt., sem fram kynnu að koma. Minni hl. (GJ) gat ekki fallizt á þetta, af ástæðum, er hér skal greina:

Með frv. þessu, ef að lögum verður, er gengið mjög i þá átt að veikja það öryggi, sem sjómönum og útgerðarmönnum er tryggt með gildandi lögum um atvinnu við siglingar á íslenzkum skipum. Telur minni hlutinn, að sú stefna sé bæði röng og mjög hættuleg, ekki einasta lífi hinna vösku sjómanna, sem margoft fyrir kappgirni og dugnað tefla á tæpastu vað í sjósóknum og treysta í slikum sóknum blint og bökstaflega á, að vélaaflið bregðist þeim ekki, enda á slikum stundum jafnan voðinn vis, ef svo tekst til, heldur og einnig afkomu þeirra og afkomu útgerðarinnar í heild og þar með alls landsins.

Það er ljóst, að þegar vélarnar stækka, þá er það ekki ráð til úrbóta að auka réttindi manna án frekari lærdóms, heldur hitt, að auka námið og samræma það við hin breyttu viðhorf. Kann það að vísu að taka einhvern tíma, og er þá réttara að gera frávik frá aðalreglunni það tímabil, eftir tillögum þeirra aðila, sem bezta hafa þekkingu á þessum málum. Minni hlutinn vill alveg sérstaklega benda á þá hættu, sem það getur haft í för með sér að samþykkja óbreyttar þær greinar frv., sem veita réttindi til vélgaæzlu við mótorvélar yfir 150 hesta, enda hafa verið lögð fram sterkt mótmæli gegn þessu frá þeim aðilum, sem málum þessum eru kunnugir, auk þess sem þeir fullyrða, að á þessu sé engin þörf, enda mundi þetta mjög hefta aðgang að hinu meira mótnámskeiði, sem ætlað er sérstaklega að kenna þessum mönum. Námskeið þetta skal samkv. reglugerð standa í 4 máð. eða alls 14 vikur, þegar frá eru dregin jóaleyfi. Verkleg kennsla verður þá alls 140 stundir eða semi svarar rúnum 17 dögum, og bokleg mótorfræði í 168 stundir eða 21 dag. Með þessari fræðslu er ætlazt til, að menn geti örugglega stjórnað og horið ábyrgð á 600 hesta vandasönum, viðkvæmum og margbrotnum dieselvélum.

Hið minna prófs námskeið stendur aðeins 9 vikur. Verkleg kennsla verður þar aðeins í 108 stundir eða tæplega 14 daga og bokleg mótorfræðsla 81 stund eða 8 dagar, og með þessari fræðslu er ætlazt til, að menn geti á sama hátt starfrækt vélar allt að 250 hesta. Sér hver maður, hversu fráleitt þetta er.

Þá skal það einnig upplýst, að sjútvn. Ed. hafa borizt breytingartillögur frá Nd. við frv., og er þess mjög óskað, að þær verði samþykktar til samræmingar við aðrar breytingar, sem þegar hafa verið samþykktar.

Með tilliti til þessa leggur minni hl. til., að frv. verði samþykkt með eftifarandi

BREYTINGUM:

1. Við 1. gr. Greinin orðist svo:

Aftan við ákvæði til bráðabirgða bætist:

- a. Ráðherra er heimilt, þegar skortur er á vélstjórum, að veita þeim mönum, er skipaskoðun ríkisins mælir með, leyfi til þess að gegna vélgaæzlu og vélstjórástarfi, enda liggi fyrir umsögn viðkomandi stéttarfélaga um það, að réttindamaður sé ekki fáanlegur, og vottorð tæknifræðilegra manna um hæfni umsækjanda til starfsins. Jafnframt er ráðherra heimilt að veita undanþágu frá því að hafa aðstoðarvélstjóra á fiskiskipum með 800—1200 hestafla vél.
- b. Ráðherra skipar nú þegar 3 manna millipinganeftnd til þess að endurskoða þá kafla þessara laga, sem snerta vélgaæzlu, og gera tillögur um breytingar

á þeim til samræmingar við þróun flotans í landinu, svo snemma, að hægt verði að leggja þær breytingar fyrir næsta reglulegt Alþingi.

- c. Ráðherra lætur nú þegar undirbúa möguleika til frekari náms í verklegri og bóklegri vélfræði við stofnanir þær, sem nú kenna þessar greinir, og breytir reglugerðum þeirra í samræmi við það.
2. Við 2.—28. gr. Greinarnar falli niður.

Alþingi, 15. apríl 1946.

Gísli Jónsson,
form.

Fylgiskjal.

FARMANNA- OG FISKIMANNASAMBAND ÍSLANDS

Reykjavík, 4. apríl 1946.

Til sjávarútvegsnefndar Ed. Alþingis.

Á fundi stjórnar F.F.S.Í. 2. apríl s. l. lagði fulltrúi Mótörvélstjórafélags Íslands í stjórninni fram bréf, sem í voru stíluð mótmæli gegn því, að frv. til laga nr. 68 12. apríl 1945, um atvinnu við siglingar á íslenzkum skipum, sem nú þegar mun liggja fyrir háttvirtri sjávarútvegsnefnd Ed., verði samþykkt óbreytt á yfirstandandi Alþingi.

Stjórn F.F.S.Í. er sammála greinargerð Mótörvélstjórafélags Íslands um, að téð frv. gangi of langt í réttindaukningu fyrir minnaprófsmótörvélstjóra frá nám-skeiðum Fiskifélags Íslands, og muni, ef það verður samþykkt óbreytt, skapa mjög hættulegt misrämi í réttindum mótorvélstjóranna, miðað við námstíma þeirra.

Af þessum sökum var á fundi stjórnarinnar samþykkt að kjósa þá hr. Lúther Grímsson mótorvélstjóra og hr. Þorstein Loftsson vélstjóra til að fara á fund sjávarútvegsnefndar Ed. Alþingis og leita samstarfs við hana um að fá leiðréttar sumar af þeim breytingum, er téð frv. felur í sér.

Stjórn F.F.S.Í. treystir háttvirtri sjávarútvegsnefnd Ed. til að bregðast vel við þessari málaleitun og væntir þess, að nefndin taki til vinsamlegrar athugunar til-lögur þær, sem ofangreindir fulltrúar F.F.S.Í. hafa fram að hera.

Virðingarfyllst.

F. h. Farmanna- og fiskimannasambands Íslands.

Guðm. Jensson.